

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Αθήνα, 13-04-2020

Αριθ. Πρωτ. : 37983 - 13-04-2020

ΕΥΚΕ: 580

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, Σύνταγμα
Ταχ. Κώδικας: 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες: Αικ. Παπαδημητρίου
Τηλέφωνο: 210 3742090
Fax: 210 3742063

Προς:
ΕΥΔ ΠΕΠ «Πελοποννήσου»
Αλεξ. Σούτσου 35
Τρίπολη 22132

Email: stateaid_unit@mnc.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης επί των σχεδίων προσκλήσεων του ΠΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 με τίτλους «Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς» και «Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης».

Σχετ. Η από 548/25.02.2020 επιστολή της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου (εισερχ. ΕΥΚΕ 580/09.04.2020).

Σε απάντηση του ερωτήματος σας αναφορικά με την ενδεχόμενη ύπαρξη στοιχείων κρατικών ενισχύσεων στα σχέδια προσκλήσεων με τίτλους «Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς» και «Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης», σας γνωρίζουμε:

Ι. Σχέδιο πρόσκλησης: «Βελτίωση, ανάδειξη, αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς».

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εν θέματι σχεδίου θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις αναβάθμισης και αποκατάστασης χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, χώρων προβολής πολιτιστικού και φυσικού αποθέματος, ενίσχυσης της λειτουργικότητάς, της προσβασιμότητας και της μεταξύ τους διασύνδεσης. Σκοπός της παρέμβασης είναι η βελτίωση, ανάδειξη και αναβάθμιση έργων πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιοχή της Μάνης με σκοπό αφενός την προστασία τους και αφετέρου την αύξηση του αριθμού επισκέψεων. Ενδεικτικά, περιλαμβάνονται έργα όπως βελτίωσης, ανάπτυξης, αποπεράτωσης χώρων που προάγουν και αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής. Σε όλες αυτές τις παρεμβάσεις θα

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ΑμεΑ, ενώ κυρίαρχο στοιχείο θα είναι η προστασία του περιβάλλοντος.

Σε περίπτωση που υπάρξουν παρεμβάσεις στις περιοχές του δικτύου NATURA 2000, αυτές θα είναι συμβατές με το «Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο NATURA 2000 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020» (Σεπτέμβριος 2014), που έχει εκπονηθεί από το ΥΠΕΚΑ.

Η δράση υποστηρίζει τον Ειδικό Στόχο ΕΣΟ3 «Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών» της εγκεκριμένης Στρατηγικής ΟΧΕ Μάνης και συνδράμει στην επίτευξη του ειδικού στόχου 3.5.1 «Προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς ως πόλου έλξης επισκεπτών» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2014-2020.

Δικαιούχοι της παρέμβασης του σχεδίου είναι οι Δήμοι Ανατολικής Μάνης και Δυτικής Μάνης και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους εν λόγω δήμους.

Ο προϋπολογισμός του σχεδίου ανέρχεται σε 1.075.000€.

Α) 1. Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως. Συνακόλουθα σε περίπτωση που διακριβωθεί ότι ο αποδέκτης της ενίσχυσης θεωρείται «επιχείρηση» πρέπει να διαπιστωθεί εάν πληρούνται σωρευτικά για τους δικαιούχους των υπό έκδοση προσκλήσεων οι τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης: α) χρηματοδότηση με κρατικούς πόρους, β) χορήγηση οικονομικού πλεονεκτήματος, γ) επιλεκτική μεταχείριση και δ) νόθευση του ανταγωνισμού και επίδραση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

2. Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Μεταξύ άλλων, ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης συνδέεται πάντα με συγκεκριμένη δραστηριότητα. Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχείρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι κάθε

δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.

3. Σύμφωνα με το σημείο 205 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C262/01), σε περίπτωση που μια υποδομή χρησιμοποιείται τόσο για οικονομικές όσο και για μη οικονομικές δραστηριότητες, η δημόσια χρηματοδότηση για την κατασκευή της θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις μόνο στον βαθμό που καλύπτει τις δαπάνες που συνδέονται με τις οικονομικές δραστηριότητες.

4. Σύμφωνα με το σημείο 207 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) εάν, σε περίπτωση μεικτής χρήσης, η υποδομή χρησιμοποιείται σχεδόν αποκλειστικά για μη οικονομική δραστηριότητα, η Επιτροπή θεωρεί ότι η χρηματοδότησή της ενδέχεται να μην εμπίπτει καθόλου στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι η οικονομική χρήση παραμένει αμιγώς επικουρική, ήτοι για δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με τη λειτουργία της υποδομής και είναι απαραίτητη για αυτήν ή είναι συνυφασμένη με την κύρια μη οικονομική χρήση της. Αυτό πρέπει να θεωρηθεί ότι συμβαίνει όταν οι οικονομικές δραστηριότητες αναλώνουν τις ίδιες εισροές όπως και οι μη οικονομικές δραστηριότητες, για παράδειγμα υλικό, εξοπλισμό, εργασία ή πάγιο κεφάλαιο. Οι βοηθητικές οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να παραμένουν περιορισμένης εμβέλειας όσον αφορά τη δυναμικότητα της υποδομής. Στο πλαίσιο αυτό, η οικονομική χρήση της υποδομής μπορεί να θεωρηθεί βοηθητική, όταν η δυναμικότητα που διατίθεται κάθε χρόνο για μια τέτοια δραστηριότητα δεν υπερβαίνει το 20 τοις εκατό (%) της συνολικής ετήσιας δυναμικότητας της υποδομής. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω η πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 107.1 της ΣΛΕΕ και να τεκμηριωθεί πιθανώς, η χρήση της πρόνοιας περί «Βοηθητικών Δραστηριοτήτων» (σημείο 207 της Ανακοίνωσης 2016/C262/01) στη λίστα ελέγχου: «Οδηγίες για την αξιολόγηση πλήρωσης κριτηρίου συμβατότητας» της υπ. αριθμ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολής του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

5. Το σημείο 2.2 (παράγραφος 17) της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) αναφέρει ότι : «Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το Δημόσιο ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία» ή όταν οι δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές». Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιαστικές λειτουργίες του κράτους ή συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται. Σε γενικές γραμμές, εκτός των περιπτώσεων όπου το οικείο κράτος μέλος έχει αποφασίσει να εισαγάγει μηχανισμούς της αγοράς, οι δραστηριότητες που εκ της φύσεώς τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες.

6. Οι δραστηριότητες που εκ της φύσεώς τους εμπίπτουν στα προνόμια δημόσιας αρχής και ασκούνται από το κράτος δεν συνιστούν οικονομικές δραστηριότητες. Παραδείγματα των εν λόγω δραστηριοτήτων είναι πχ και «η ανάπτυξη και η ανασυγκρότηση δημόσιας γης από δημόσιες αρχές» (παράγραφος 17)

7. Το σημείο 2.6 (παράγραφοι 33-37) της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) «Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης» και ειδικότερα η παράγραφος 34 αναφέρει ότι «..Η Επιτροπή θεωρεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός. Παρομοίως, το γεγονός ότι οι επισκέπτες ενός πολιτιστικού ιδρύματος ή οι συμμετέχοντες σε μια δραστηριότητα πολιτισμού ή διατήρησης της κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης, απαιτείται να καταβάλουν χρηματική συνεισφορά, η οποία καλύπτει μέρος μόνο του πραγματικού κόστους, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό χαρακτήρα της εν λόγω δραστηριότητας, εφόσον δεν μπορεί να θεωρηθεί ως γνήσια αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία»

Σύμφωνα με τα παραπάνω στην περίπτωση που δύναται να τεκμηριωθεί είτε ότι δεν υφίσταται η έννοια του δικαιούχου ως «επιχείρηση» (κατά την έννοια του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων) είτε ότι ο δικαιούχος ενεργεί υπό την ιδιότητα της δημόσιας αρχής είτε ότι πρόκειται για έργα διατήρησης πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς τότε μπορεί να υποστηριχτεί ότι οι εν λόγω χρηματοδοτήσεις των δράσεων δεν ενέχουν στοιχεία κρατικών ενισχύσεων.

Β) Αντιθέτως, στην περίπτωση κατά την οποία οι παρεμβάσεις αφορούν στην χρηματοδότηση δράσεων που δεν εμπίπτουν στα άνωθεν προβλεπόμενα της Ανακοίνωσης της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C262/01), οι δράσεις αυτές εξετάζονται **κατά περίπτωση** προκειμένου να εκτιμηθεί το αν ο δικαιούχος ενεργεί ως επιχείρηση, κατά την έννοια των κανονισμών των κρατικών ενισχύσεων, δηλ ότι η φύση της ασκούμενης δραστηριότητας και λειτουργίας των υποδομών μπορεί να χαρακτηριστεί ως οικονομική δραστηριότητα. Στην περίπτωση απαιτείται αξιολόγηση ώστε να διαπιστωθεί εάν ενέχονται στοιχεία κρατικών ενισχύσεων. Εφόσον η αξιολόγηση καταδείξει ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, η χρηματοδότηση των σχετικών δράσεων δύναται να εξετασθεί στο πλαίσιο των προβλεπομένων:

- Στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής (πχ με βάση άρθρο 53 «Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της

κληρονομιάς», το άρθρο 16 «Περιφερειακές ενισχύσεις για την αστική ανάπτυξη», το άρθρο 56 «Επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές» κλπ), ή

- Στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

II. Σχέδιο πρόσκλησης : «Κατασκευή / βελτίωση υποδομών άθλησης»

Σύμφωνα με το περιεχόμενο του εν θέματι σχεδίου θα χρηματοδοτηθούν παρεμβάσεις που στοχεύουν στην αναζωογόνηση οικιστικών περιοχών, με παροχή κοινωνικής, πολιτιστικής ή άλλης συναφούς βάσης ανάπτυξης, μέσα από την οργάνωση χώρων στήριξης πολιτών. Μεταξύ άλλων ενδέχεται να χρηματοδοτηθούν διαρρυθμίσεις/εκσυγχρονισμοί χώρων ή/και προμήθεια του εξοπλισμού λειτουργίας τους. Ενδεικτικά περιλαμβάνονται παρεμβάσεις για την παροχή δυνατοτήτων άθλησης και ψυχαγωγίας ιδιαίτερα στους νέους, στο πλαίσιο των στόχων για την αντιμετώπιση της πληθυσμιακής μείωσης και της γήρανσης του πληθυσμού στην περιοχή παρέμβασης. Οι σχετικές δράσεις που θα υλοποιηθούν, μέσω της οργάνωσης χώρων στήριξης της κοινωνικής, πολιτιστικής ή άλλης συναφούς βάσης ανάπτυξης, συμβάλλουν στην ενδυνάμωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής, στην βελτίωση του επιπέδου ζωής, τόσο των κατοίκων των ημιαστικών κέντρων, όσο και των αγροτικών περιοχών καθώς και στην ελκυστικότητα της περιοχής.

Η δράση υποστηρίζει τον Ειδικό Στόχο ΕΣΟ5 «Αναβάθμιση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών σε ορεινές και αραιοκατοικημένες περιοχές και αναβάθμιση υποδομών για την κοινωνική και οικονομική αναζωογόνηση σε αστικά κέντρα της περιοχής παρέμβασης » της εγκεκριμένης Στρατηγικής ΟΧΕ Μάνης και συνδράμει στην επίτευξη του ειδικού στόχου 2B2.1 «Άμβλυνση των προβλημάτων οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε περιοχές των οικιστικών κέντρων της Περιφέρειας.» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Πελοπόννησος» 2014-2020.

Δικαιούχοι της παρέμβασης του σχεδίου είναι οι Δήμοι Ανατολικής Μάνης και Δυτικής Μάνης και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τους εν λόγω δήμους. Ο προϋπολογισμός του σχεδίου ανέρχεται σε 1.925.000€.

Α.Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.

Όταν ένα πλεονέκτημα χορηγείται σε επιχείρηση που δραστηριοποιείται σε αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, καταρχήν θεωρείται ότι νοθεύει τον ανταγωνισμό και ότι είναι ικανό να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών, ακόμη και όταν η επιχείρηση παρέχει μόνον τοπικές υπηρεσίες, καθώς και επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών θα μπορούσαν ενδεχομένως να ενδιαφερθούν να παράσχουν αυτές τις τοπικές υπηρεσίες.

Επομένως, κάθε φορά αξιολογείται *ad hoc* κατά πόσον ο τοπικός χαρακτήρας ενός μέτρου κρατικής χρηματοδότησης προς μία επιχείρηση μπορεί, με βάση τις προβλέψιμες συνέπειές του, να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές, που αποτελεί την τέταρτη προϋπόθεση της έννοιας της κρατικής ενίσχυσης κατά το άρθρο 107 παρ. 1 ΣΛΕΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή σε πολλές περιπτώσεις έχει κρίνει ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων, ορισμένες δραστηριότητες είχαν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και, κατά συνέπεια, δεν επηρέαζαν τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω κριτήρια:

- α) η δραστηριότητα του δικαιούχου αφορά την παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής εντός ενός κράτους μέλους,
- β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, καθώς τα παρεχόμενα αγαθά και υπηρεσίες απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό
- γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και τους καταναλωτές, καθώς δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή, για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.

Η διατύπωσή τους δείχνει ότι πρόκειται, ουσιαστικά, για τρία κριτήρια που αλληλεπιδρούν και λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους. Η Επιτροπή, όπως προκύπτει από την πρακτική της, για να τεκμηριώσει ότι συντρέχουν τα παραπάνω κριτήρια, εξετάζει, συνεκτιμά και αξιολογεί ορισμένες παραμέτρους, τις οποίες σταθμίζει συνολικά, ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης.

Προκειμένου να αξιολογήσει εάν, στην περίπτωση της κρατικής χρηματοδότησης μιας δραστηριότητας, συντρέχουν τα προαναφερθέντα κριτήρια, οπότε δεν επηρεάζεται το ενδοκοινοτικό εμπόριο, η Επιτροπή συνεκτιμά τις παρακάτω παραμέτρους:

- Το αν η επιχείρηση δραστηριοποιείται εντός περιορισμένης περιοχής εντός του κράτους μέλους και τον μικρό πληθυσμό της περιοχής αυτής (εν προκειμένω, ποιά περιοχή θα καλύπτει τους μικρούς δήμους της Ανατολικής και Δυτικής Μάνης και τον πληθυσμό αυτών)
- Το αν η δραστηριότητα του δικαιούχου απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε τοπικούς πελάτες, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τα ειδικά (εγγενή) χαρακτηριστικά (π.χ. γλώσσα) της δραστηριότητας, τον αριθμό και τον τόπο κατοικίας των χρηστών/πελατών

του προϊόντος/υπηρεσίας, καθώς και το αμελητέο ποσοστό των πελατών από άλλα κράτη μέλη. Για παράδειγμα έχει κριθεί ότι οι αθλητικές εγκαταστάσεις για καθαρά τοπική χρήση, που βρίσκονται σε ζώνες με μικρή ή ανύπαρκτη δυνατότητα τουριστικής εκμετάλλευσης και με περιορισμένο αριθμό υποδομών για τον χειμερινό αθλητισμό και των οποίων οι χρήστες είναι λίγοι και αποτελούνται κυρίως από ντόπιο πληθυσμό που, κατά κανόνα, δεν έχουν ως εναλλακτικό προορισμό τόπους σε άλλα κράτη μέλη, δεν νοθεύουν τον ανταγωνισμό και δεν έχουν επιπτώσεις στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

- Τον σκοπό του μέτρου που πρέπει να είναι άλλος από την αύξηση των δραστηριοτήτων του δικαιούχου (γιατί τότε θα μπορούσε να προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη).
- Τυχόν ενδείξεις για ενδιαφέρον επενδυτών από άλλα κράτη μέλη να παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες/προϊόντα
- Την κατάσταση της σχετικής αγοράς εν γένει (τοπική και όχι διεθνής) τόσο για τον δικαιούχο όσο και για τους ανταγωνιστές του και την κατάσταση του δικαιούχου (κύκλος εργασιών, δυναμικότητα υποδομών, μερίδιο αγοράς). Για παράδειγμα έχει κριθεί ότι το γεγονός ότι οι ανταγωνιστές του δικαιούχου (συνήθως καταγγέλλοντες) δραστηριοποιούνται επίσης μόνο στην τοπική περιοχή, σημαίνει ότι υπάρχει μεν κάποια στρέβλωση στον τοπικό ανταγωνισμό, αλλά αυτό δεν έχει επίπτωση στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.
- Το χαμηλό ποσό της κρατικής χρηματοδότησης

Η Επιτροπή σταθμίζει κάθε φορά τις ως άνω παραμέτρους ανάλογα με τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε περίπτωσης, χωρίς να είναι απαραίτητο να συντρέχουν όλες και χωρίς να αποδεικνύονται πάντα με τον ίδιο τρόπο.

Στην περίπτωση κατά την οποία οι προαναφερθείσες παράμετροι αποδεικνύονται και με πραγματικά στοιχεία (τα οποία ευλόγως θεωρούνται δυνατά λόγω της φύσης της περιοχής παρέμβασης κλπ) θεωρούμε πως μπορεί βάσιμα να υποστηριχθεί ότι οι παρεμβάσεις του σχεδίου πρόσκλησης συνιστά μέτρο τοπικού χαρακτήρα που δεν είναι ικανό να επηρεάσει το ενδοκοινοτικό εμπόριο και, επομένως, η χρηματοδότησή του δεν ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων.

Β. Αντιθέτως, στην περίπτωση κατά την οποία οι παρεμβάσεις αφορούν στην χρηματοδότηση δράσεων που δεν εμπίπτουν στα άνωθεν, τότε εξετάζεται το αν ο δικαιούχος ενεργεί ως επιχείρηση, κατά την έννοια των κανονισμών των κρατικών ενισχύσεων, δηλ ότι η φύση της ασκούμενης δραστηριότητας και λειτουργίας των υποδομών μπορεί να χαρακτηριστεί ως οικονομική δραστηριότητα. Απαιτείται αξιολόγηση ώστε να διαπιστωθεί εάν ενέχονται στοιχεία

κρατικών ενισχύσεων. Εφόσον η αξιολόγηση καταδείξει ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, η χρηματοδότηση των σχετικών δράσεων δύναται να εξετασθεί στο πλαίσιο των προβλεπομένων:

- Στο πλαίσιο του Καν (ΕΕ) 651/2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – GBER II) που αντικατέστησε τον Καν (ΕΚ) 800/2008, προβλέπεται ότι οι ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 55 και του κεφαλαίου I. αυτού (και κυρίως ο χαρακτήρας κινήτρου). Σημειώνεται ότι οι ενισχύσεις θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου εάν, πριν από την έναρξη εργασιών του έργου, ο δικαιούχος υπέβαλε στην αρμόδια αρχή γραπτή αίτηση για ενίσχυση υπό τη μορφή που καθορίζεται στο παράρτημα IV του σχεδίου Κανονισμού και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 νέου GBER II.
- Στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

III. Δεδομένων των ανωτέρω στο διατακτικό και των δύο σχεδίων προσκλήσεων εκτός των αναφερομένων προστίθενται:

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής.
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).
- Η με αρ. πρωτ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ

Επισημαίνεται ιδιαιτέρως ότι στην με αρ πρωτ 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ και με βάση τα οριζόμενα στην με αρ πρωτ 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της

ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020», μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί με την με αρ πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, καθώς και οι λίστες ελέγχου των γενικών και ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ που έχουν κοινοποιηθεί με την με αρ πρωτ. 33004/ΕΥΚΕ1321/24.03.2016 επιστολή της ΕΥΚΕ, αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος της Διεύθυνσης Οργάνωσης,
Διοικητικής & Τεχνικής Υποστήριξης

Κ.Α.Α.
ΜΗΝΑ ΜΑΡΙΑ

Η Προϊσταμένη της ΕΥΚΕ

Ζωή Γεωργοπούλου

Εσωτερική Διανομή (Ηλεκτρονικά):

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Διευθυντή ΕΑΣ
- Ε.Υ.Κ.Ε.